

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tome Frankiče a přísedících Hany Koutníkové a Milady Cesnakové v hlavním líčení konaném dne 21. února 2020, takto:

obžalovaný

Jan N.,

narozený xxx v Plzni, trvale bytem xxx,

je vinen, že:

dne 24.2.2018 v době od 18:30 hod. do 19:30 hod. v bytě č. xxx ve xxx patře domu v ulici Xxx, který užíval společně se svojí bývalou družkou poškozenou Lucií R., nar. xxx, nejprve poškozené, která s ním nechtěla mít sexuální styk, a která se nacházela v ložnici, ve snaze o dosažení pohlavního styku, zastoupil cestu a zabránil jí z ložnice odejít, poté poškozenou povalil na postel a zalehl ji svým tělem, a následně, poté, co poškozená začala křičet, zakryl poškozené rukou ústa s pohružkou at' nekřičí, nebo že ji sváže, poté poškozené sundal kalhotky a proti její vůli, i přes její neustálý fyzický a verbální odpor, zasunul poškozené do vagíny penis a počal s ní souložit, kdy po blíže nezjištěné době soulož ukončil a odešel z ložnice, čehož poškozená využila, oblékla se a pokusila se z bytu odejít, což se jí nepodařilo, neboť vstupní dveře byly obžalovaným uzamčeny, proto se vrátila zpět do ložnice, kam za ní obžalovaný opět přišel a přes její opětovný fyzický i verbální odpor ji začal hladit, poté poškozenou povalil na záda, stáhnul jí kozačky a kalhotky, a následně zasunul penis do její vagíny a počal s poškozenou souložit, kdy poškozená jednak v obavě z dalšího násilného jednání ze strany obžalovaného, a jednak vzhledem k tomu, že seznala beznadějnost kladení svého odporu, se přestala bránit, přičemž obžalovaný v tomto jednání pokračoval až do své ejakulace,

kdy v důsledku tohoto jednání obžalovaného se u poškozené projeví psychické obtíže spočívající v poruchách spánku, úzkosti, zadržáváním v řeči, emoční labilitě, opakovaným prožíváním traumatu v dotírajících vzpomínkách, poruchami příjmu potravy, nemožnosti nadále vykonávat zaměstnání, které byla nucena ukončit, potížemi v sociální i intimní, včetně i sexuální oblasti, v důsledku čehož poškozená byla nucena vyhledat psychologickou a psychiatrickou péči, byla medikována a uvedené obtíže se u poškozené prokazatelně projevovaly nejméně po dobu tří měsíců a v psychické rovině významným způsobem ji omezily v běžném způsobu života, přičemž náklady na léčbu poškozené činily nejméně 1 307 Kč a hradila je Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, IČ: 41197518,

tedy: jiného násilím donutil k pohlavnímu styku, spáchal takový čin souloží a způsobil takovým činem těžkou újmu na zdraví,

čímž spáchal

zvláště závažný zločin znásilnění dle § 185 odst. 1 *alinea 1*, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) trestního zákoníku,

a odsuzuje se:

podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 58 odst. 1 tr. zákoníku k **trestu odnětí svobody v trvání čtyř (4) let.**

Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se **pro výkon trestu zařazuje do věznice s ostrahou.**

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen zaplatit na náhradě škody poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, IČ: 41197518, se sídlem Orlická 2020/4, Praha 3, částku ve výši 1 307 Kč.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozené Lucii R., nar. xxx, trvale bytem xxx, částku 30 931 Kč jako náhradu nemajetkové újmy.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozené České republice - Ministerstvu spravedlnosti České republiky, IČ: 00025429, Vyšehradská 424/16, Praha 2, částku ve výši 21 923 Kč jako náhradu škody.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozené České republice - Ministerstvu spravedlnosti České republiky, IČ: 00025429, Vyšehradská 424/16, Praha 2, částku ve výši 28 077 Kč jako náhradu nemajetkové újmy.

Podle § 229 odst. 1 tr. řádu se poškozená Lucie R., nar. xxx, odkazuje s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozená Lucii R., nar. xxx, odkazuje se zbytkem uplatněného nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních

Odůvodnění

Shodu s prvopisem potvrzuje Filip Maršík.

1. Po provedeném dokazování má soud za prokázaný skutkový děj tak, jak je vymezen ve skutkové větě rozsudku.

2. V průběhu projednávání věci před soudem došlo ke změně v obsazení senátu, konkrétně pak v osobě předsedy senátu, přičemž jak obžalovaný, tak státní zástupkyně ve smyslu ust. § 219 odst. 3 tr. řádu souhlasili s přečtením protokolu z předchozího (jediného) hlavního líčení, včetně v něm provedených důkazů, na což pak soud v novém obsazení senátu plynule navázal dalším dokazováním.

3. Obžalovaný Jan N. se k činu kladenému mu podanou obžalobou za vinu, pokud jde o znásilnění samotné, zcela doznává. K věci uvedl, že vše se událo tak, jak uvedeno v obžalobě. S poškozenou byli partneři, bydleli spolu asi 4 roky v pronajatém bytě 2+KK na ulici xxx, vedli společnou domácnost a vychovávali dceru Lindu, které bylo v prosinci 2019 sedm let. Těhotenství poškozené bylo neplánované, otěhotněla asi po dvou týdnech vztahu. Jejich vztah byl normální, drobnější hádky ohledně chodu domácnosti byly běžné, ale nešlo o nic vážného, hádky vyvolával spíše obžalovaný, chodil do práce, na brigádu a dělal domácí práce, například se stávalo, že přišel domů a poškozená ležela v posteli s tím, že je unavená z práce a doma nebylo uklizeno a nakoupeno. Jednou mezi nimi došlo k fyzické potyčce, když byl dceři asi 1 rok, kdy se obžalovaný ohnal a poškozenou neúmyslně praštil rukou do obličeje a ona si rozkousla ret.

4. Kolem 14. až 15. února poškozená obžalovanému oznámila, že se bude i s dcerou stěhovat za novým přítelem mimo Prahu. Pro obžalovaného to bylo překvapivé, do té doby žili normálně, chodili spolu na nákupy, střídali se v péči o dceru. Obžalovaný měl za to, že jsou spolu ve vztahu, i když tento vztah nebyl tak úplně v pořádku. Poslední 3 měsíce již s poškozenou intimně nežili, resp. neměli sex, neboť poškozená sex nechtěla, obžalovanému to nijak nevysvětlila, řekla, že prostě nemá chuť, obžalovaný na ni nenaléhal, do ničeho ji nenutil. K jiným intimnostem mezi nimi docházelo, například se obžalovaný o poškozenou s jejím souhlasem otíral svým penisem. Obžalovaný byl zaměstnán ve Svobodě v tiskárnách, poškozená prodávala pečivo na Andělu, kvůli péči o dceru měli protisměny. Tiskárny mají nepřetržitý provoz, obžalovaný měl pravidelné pevně dané ranní a noční směny od šesti do šesti hodin, pouze výjimečně jej pouštěli z práce dříve. Běžný denní režim spoluzítí s poškozenou vypadal tak, že když měl obžalovaný ranní směnu, přicházel domů v sedm večer, tedy se s poškozenou viděli večer, když měl noční směnu, viděli se spolu předtím, než šel obžalovaný do práce, poškozená měla ve dnech, kdy obžalovaný pracoval volno. Obžalovaný doma běžně chodil v tričku a trenkách, poškozená také. Pokud jde o sexuální život obžalovaného a poškozené, pak zpočátku byl sex pravidelný, ale později narůstaly starosti se společným bydlením a prací a k sexu docházelo třeba jednou měsíčně nebo jednou týdně, záleželo na tom, jak třeba byli unavení z práce a podobně. Je možné, že poškozená v průběhu vztahu dávala signály, že je ve vztahu nespokojená, ale to samé dával najevo občas i obžalovaný. V době, kdy vztah byl funkční, docházelo k tomu, že obžalovaný se ptal poškozené, zda se chce milovat, ona třeba odmítla, obžalovaný byl sice naštvaný, ale k ničemu ji nenutil. Aktivita k sexu vycházela jak kdy.

5. Dne 24.2.2018 odvedl obžalovaný dceru Lindu k matce poškozené. Kolem 18 hodiny se vrátil do výše uvedeného bytu, kde se s poškozenou navečeřeli. Po večeři se poškozená odešla osprchovat, obžalovaný mezitím vzal z věšáku klíče poškozené, těmi zamkl dveře do bytu, aby poškozená nemohla z bytu odejít. Proč zamkl, neví. Klíče poškozené odložil do kuchyně na linku, své klíče měl na věšáku v bundě, jiné klíče od bytu nebyly. V tuto chvíli ještě znásilnění poškozené neplánoval. Po osprchování vyšla poškozená z koupelny do ložnice, měla na sobě

Shodu s prvopisem potvrzuje Filip Maršík.

jenom kalhotky a ručník přes vlasy. Obžalovaný k ní přistoupil, povalil ji na postel, strhnul z ní kalhotky a zalehl ji, aby se nemohla bránit. Poškozená hlasitě říkala, aby toho obžalovaný nechal, křičela. Obžalovaný jí řekl, aby nekřičela, jinak jí sváže nebo jí zalepí ústa. Přes odpor poškozené do ní obžalovaný zasunul penis a ejakuloval. Poté obžalovaný z poškozené slezl, ona se šla obléci a chtěla odejít z bytu, ale zjistila, že dveře jsou zamčené. Obžalovaný poškozené neřekl, kde jsou její klíče, ani jí neodemkl, asi nechtěl, aby z bytu odešla. Klíče obžalovaný nikam neschoval, byly volně položené na kuchyňské lince. Poškozená se vrátila do ložnice, obžalovaný k ní přistoupil, sedl si a hladil ji po noze. Poškozená říkala, ať toho obžalovaný nechá, už kvůli nezletilé dceři, že nic nebude hlásit. Obžalovaný jí neposlechl, nebyl schopen se ovládnout, stále jej přitahovala. Obžalovaný poškozenou znovu povalil, sundal jí kozačky, kalhotky a znovu zasunul penis do její vagíny. Trvalo to možná tak minutu, a obžalovaný ejakuloval, nepamatuje si, zda do poškozené nebo mimo. Poté obžalovaný z poškozené slezl, poškozená se oblékla a říkala, že půjde na policii. Obžalovaný jí dal klíče, aby si mohla odemknout vstupní dveře a poškozená odešla. Obžalovaný si byl vědom toho, že má nad poškozenou fyzickou převahu, popsal, že výškově mu poškozená dosahuje přibližně k očím, je hubená, váží asi 55 kg. Před tímto jednáním obžalovaný nepožil alkohol ani marihuanu. Obžalovaný poté psal poškozené zprávu, zda se má udat na policii, poškozená neodpověděla. Obžalovaný nevěděl, co má dělat a odjel ke kamarádovi na Prahu 4, kde byl až do doby, než jej zadržela policie. Obžalovaný neví, co ho to napadlo, na co v tu chvíli myslel, protože poškozenou stále velmi miloval, fyzicky ho přitahovala. S poškozenou spolu žili dlouho, dala mu dceru, o kterou tímto v podstatě přišel, což obžalovaný vnímá jako největší trest, když pomine to, že asi skončí ve vězení. Jednání ho strašně mrzí, kdyby se to dalo vrátit, tak by to určitě neudělal, poškozené napsal také omluvný dopis (č.l. 132). S poškozenou se naposledy viděl v den incidentu, poté ji pouze zahlédl asi po dvou týdnech, když měli jednání u soudu ve věci péče o nezletilou dceru. Dle rozhodnutí soudu může dceru vídat s dohledem OSPOD jednou měsíčně, styk s dcerou dosud žádný neproběhl, s dcerou není v žádném kontaktu, ani telefonickém, musel by volat poškozené, ale dodržuje doporučení soudu poškozenou nekontaktovat, nechce ji stresovat. Dceru by viděl rád. Poškozená je v telefonickém kontaktu s matkou obžalovaného, matka obžalovaného jej o obsahu hovorů s poškozenou zčásti informuje, zejména o stavu dcery, jak snáší celou situaci, poškozená matce obžalovaného takto sdělila, že se mají dobře, že jim nic nechybí. Styk s dcerou poškozená neumožňuje ani matce obžalovaného (babičce), odmítá se vidět s kýmkoliv z rodiny obžalovaného, poškozená například také odmítla, aby babička poslala vnučce dárky k vánocům. Obžalovanému není známo, zda poškozená v současné době chodí do práce.

6. Obžalovaný má celkem dvě děti, a to s poškozenou R. dceru Lindu, která byla rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 59 Nc 6050/2015 svěřena do péče matky (poškozené R.) a obžalovanému bylo stanoveno výživné ve výši 2 000 Kč měsíčně, a s paní Michaelou H. má pětiletého syna F.H., na něhož má soudem stanoveno výživné ve výši 1 500 Kč měsíčně, výživné na obě děti hradí, resp. je mu strháváno ze mzdy. S matkou svého syna měl jednu pohlavní styk, když pracoval v Berouně, ohledně tohoto vznikla s poškozenou hádka, kdy obžalovaný musel poškozené slíbit, že se nebude se synem a paní H. stýkat, aby mu poškozená odpustila nevěru. Se synem a paní H. se nyní stýká, kontaktoval je po výše popsaném incidentu s poškozenou. Od ledna 2020 je obžalovaný zaměstnán jako skladník, zásobovač linky v Plzni ve společnosti Xxx s příjmem kolem 20 000 Kč čistého měsíčně, ze mzdy je mu strháváno výživné na dceru Lindu a syna F.H. a dále má exekuce, na kterých zaplatil již celkem asi 300 tisíc Kč, zbývá mu zaplatit ještě asi 200 tisíc Kč, ze mzdy zůstává cca 8 až 9 tisíc Kč. Žije ve společné domácnosti s přítelkyní, která má dvě děti, jsou spolu již asi devět měsíců. V současné době proti němu není vedeno žádné trestní řízení.

7. K osobě obžalovaného byl v přípravném řízení zpracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychologie a sexuologie znalcem z oboru zdravotnictví, odvětví

Shodu s prvopisem potvrzuje Filip Maršík.

psychiatrie a sexuologie MUDr. Luděk Danešem a znalcem z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, specializace klinická psychologie, sexuologie dospělých i dětí a mládeže Prof. PhDr. Petrem Weisssem, Ph.D.

8. **Znalec MUDr. Luděk Daneš** odkázal na závěry znaleckého posudku s tím, psychiatrickým a sexuologickým vyšetřením zjistil, že obžalovaný netrpí ani dříve netrpěl žádnou duševní chorobou, provedené PPG vyšetření neukazovalo na žádnou sexuální deviaci, ani v objektu, ani v aktivitě, preferuje dospělé ženy a normální sexuální aktivity mezi dospělými. Jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti byly v době spáchání činu plně zachovány. Není závislý na užívání žádné návykové látky, z psychiatrického hlediska jeho pobyt na svobodě není pro společnost nebezpečný. Ze zkušeností znalce většinu znásilnění nepáchají sexuální devianti ani duševně choří jedinci. V posuzovaném případě byla situace atypická v tom, že obžalovaný měl s poškozenou dříve partnerský vztah, včetně vztahu sexuálního a i po rozchodu spolu zůstali žít v jednom bytě. Dle názoru znalce obžalovaný zkusil, jak bude na jeho chování poškozená reagovat a pak už situaci nezvládl, mohla v tom hrát roli i žárlivost.

9. **Znalec Prof. PhDr. Petr Weiss, Ph.D.**, odkázal na závěry znaleckého posudku, s tím, že obžalovaný je spíše mírně podprůměrného intelektu bez nějakých anomálií v jeho osobnostní struktuře, bez forenzně významného poškození centrálního nervového systému, nebyly zjištěny žádné známky svědčící o duševní chorobě obžalovaného v pravém slova smyslu, emocionalita obžalovaného je diferencovaná, afektivita a psychika méně stabilní. U obžalovaného nebyla zjištěna závislost na alkoholu nebo psychoaktivních látkách, nebyla zjištěna parafilie ani sexuální deviace, nebyla zjištěna žádná taková porucha zdraví, která by obžalovaného činila nebezpečným pobytem na svobodě. Proto ani znalci nenavrhují žádnou formu ochranné léčby. Právě pro nepřítomnost jakékoliv forenzně významné patologie byla motivace jeho trestného činu vedena výhradně snahou o sexuální uspokojení. U obžalovaného nebylo zjištěno nic, co by mu jakkoliv snižovalo schopnost adekvátně vnímat, zapamatovat si, nebo i následně správně reprodukovat prožité skutečnosti, obžalovaný je schopen podat věrohodnou výpověď, pokud tak bude sám chtít učinit. Znale při vyšetření obžalovaného z hlediska psychiatra nezjistil nic, co by snižovalo ovládací nebo rozpoznávací schopnosti obžalovaného, **obžalovaný je z hlediska psychiatrického a sexuologického normální.**

10. **V hlavním líčení byla vyslechnuta poškozená Lucie R.** Vzhledem k úplnému doznání obžalovaného (ke znásilnění samotnému) a současně s ohledem na prokazovaný psychický stav poškozené (ZP) tak její výslech ve vztahu ke znásilnění samotnému byl veden toliko ve stručné formě (bez nutnosti zacházet do detailů) a výslech poškozené pak byl zaměřen zejm. k následkům a projevům posuzovaného činu ve zdravotní, psychické a sociální rovině, a to jednak s ohledem na obžalobou tvrzenou těžkou újmu na zdraví poškozené (kterou skutková věta obžaloby nijak (skutkově, věcně) nerozváděla, resp. navázala jí (pouze) na zjištěnou posttraumatickou stresovou poruchu, přičemž však ve skutkové větě obžaloby konstatovaná posttraumatická stresová porucha ještě sama o sobě nutně neznamená těžkou újmu na zdraví, jednak s ohledem na poškozenou uplatňované nároky na náhradu škody a na náhradu nemajetkové újmy.

11. Takto poškozená Lucie R. vypověděla, že vše se stalo přesně tak, jak je uvedeno v obžalobě. Poškozená se vykoukala, poté šla z koupelny do pokoje pro tričko, které si zapoměla vzít, protože měla již sbalené věci. Tričko si oblékla. Poté přišel do ložnice obžalovaný, stál ve dveřích a řekl, že se chce milovat a že to půjde buď dobrovolně, nebo ne. Poškozená si myslela, že je to sranda a pak ji obžalovaný zatlačil a zase to zopakoval a povalil ji na postel. Poškozená se bránila, on ji převálil, pak se poškozená přetočila na břicho, že se bude takto lépe bránit. Křičela, obžalovaný jí zacpal pusu a řekl jí, ať nekřičí, jinak ji sváže. Poškozená se ještě bránila, ale nešlo to a pak to obžalovaný udělal. Když přestal, poškozená se zvedla, oblékla si kabát a kozačky a

Shodu s prvopisem potvrzuje Filip Maršík.

chtěla utéct, ale dveře byly zamčené, tak si sedla na postel Myslela si, že skončil, ale on pak pokračoval. Poškozená obžalovanému říkala, ať myslí na dceru, kdyby se to dozvěděla, tak nebude věřit mužům a obžalovaný na to nedbal a že ještě chce. Pak poškozené odrhl přezku u boty a zase ji povalil. Poškozená se podruhé bránila už jenom trochu, chtěla, ať už ji obžalovaný prostě nechá, řekla mu, že bude litovat toho, co udělal. Obžalovaný jí řekl, že se pak stejně půjde přiznat. Pak se poškozená sebrala a utekla. Soužití s obžalovaným v době zhruba posledního roku před tím incidentem již bylo narušené, obžalovaný hrál automaty a v důsledku toho měli finanční problémy, nespali spolu, hádali se, bylo to všechno špatné.

12. Poškozená se po činu psychicky léčila, nejprve dojížděla za psychologkou paní V. do Prahy, poté měla psychologku v Sokolově. Bylo jí doporučeno vyhledat psychiatrickou pomoc, bylo to zmíněno i ve znaleckém posudku, poškozená se necítila jako blázen, nechtěla brát léky, ale léky, které jí předepsala lékařka, nestačily a bylo jí vysvětleno, že psychiatricka může předepsat léky silnější a lépe upravit dávkování. Nyní navštěvuje psychiatricku paní M. v Sokolově, bere léky xxx dle potřeby. K psychiatrice zpočátku docházela jednou za čtrnáct dní, později jednou měsíčně. Léčí se od počátku ambulantně, hospitalizována nebyla. Před incidentem poškozená pracovala v pekárně, pracovala s lidmi, po činu obžalovaného ihned podala výpověď, protože si nezvládla stoupnout mezi lidi a prodávat. Nevěděla, že může jít na neschopenku. V pracovní neschopnosti byla přes rok, pracovat ještě vůbec nezačala, měla jen krátkodobou brigádu. Z dalších psychických obtíží uvedla, že je podrážděná, uzavřená do sebe, brečí, špatně jí. Po tom činu se zadržovala v řeči, zadržává se i teď, když o tom má mluvit, jinak je to již celkem dobré. Když se dozvěděla, že má jít vypovídat k soudu, tak se vše zhoršilo, nebyla schopná normálně fungovat, nemohla spát, budila se v noci, nemůže pořádně jíst, hubne, když na to myslí, vše se jí v těle sevře, padají jí vlasy, přišla o půlku vlasů. Její stav se zlepšoval, začala normálně komunikovat, už spala, jedla, hledala si práci, šla na pracovní pohovor, ale vždy se to zhoršilo, když věděla, že se blíží soud, třikrát nebo čtyřikrát se soud odročoval, s každým novým termínem soudního jednání se jí všechny problémy a vzpomínky znovu vracely. Poškozená se také bojí toho, že se jí obžalovaný bude mstít zato, že jeho čin oznámila, že by mohl něco udělat dceři. K dotazu jak se od té doby změnil její vztah k mužům, případně zda má nějaké problémy v sexuální oblasti, poškozená uvedla, že se vyhýbá lidem všeobecně, například když proti ní jde chodec, raději přede na druhou stranu, když měl přijít kamarád přítele k nim domů, tak šla radši pryč. Když se jí přítel dotkne, tak někdy je to dobré, když má poškozená špatnější období, tak to není jako dřív, vztah s přítelem je ve všech oblastech narušený.

13. Poškozená v současné době žije s přítelem kousek od Sokolova, má s obžalovaným osmiletou dceru, která je v její péči, soudní řízení ohledně výchovy a výživy dcery je již skončeno. Obžalovaný má uloženo výživné, které zpočátku nehradil, nyní je mu strháváno ze mzdy. Se současným přítelem se seznámila na internetu již v době soužití s obžalovaným, chvíli si psali, pak se poznali osobně, nebyli spolu dlouho, asi jeden nebo dva měsíce. Původně se poškozená po rozchodu s obžalovaným měla stěhovat ke kamarádce v Praze, plánovala dát výpověď v práci a najít si nové zaměstnání v Sokolově a teprve poté se přestěhovat k novému příteli. Obžalovaný o tomto věděl, měli dohodnuto, jak se budou střídat v péči o dceru. Čin obžalovaného však stěhování k příteli uspíšil, přestěhovala se asi den nebo dva poté, co se to stalo, když se dozvěděla, že obžalovaného pustí z vazby, bylo pro ni zcela nepředstavitelné, že by se s obžalovaným mohla potkat. Vztah s přítelem je v důsledku toho, co obžalovaný poškozené udělal, narušený, byl polo zničený, poškozená neví, zda se udrží, je to pro oba těžké. Když má poškozená horší období, pak přítel neví, jak reagovat, co má dělat. Poškozená si klade za vinu to, co se stalo. Loni v létě byla poškozená s přítelem na dovolené, když má období, kdy se cítí lépe, chodí občas s dcerou na akce pro děti. K dotazu, jak vypadá její běžný den, poškozená uvedla, že záleží, jak se zrovna cítí. Když to je dobré, tak lépe spí, budí se třeba jen jednou za noc, ráno

odvede dceru do školy, uklidí, uvaří, sháněla si práci, odpoledne jde s dcerou ven. Když je to špatné, tak jde třeba dříve spát, nemůže usnout, budí se, ráno dceru odvede do školy, pak přijde domů a stane se, že je tak unavená, že třeba usne, někdy jen tak zírá do prázdna, brečí, není schopna se zvednout. Na nákup jde do nejbližšího obchodu, aby byla rychle doma, pak je z toho vyřízená, vyzvedne dceru ze školy a dělají spolu úkoly.

14. O tom, co se poškozené stalo, ví od počátku její matka, které volala psychologka z policie poté, co poškozená čin nahlásila, dále se svěřila kamarádce. Svěřila se i příteli, ale nesdělila mu podrobnosti. Se svým otcem se nestýká vůbec, viděla ho loni v létě, nemají spolu vztah, otec ani neví, že se přestěhovala. S obžalovaným poškozená v kontaktu není, je jí známo, že bydlí v Plzni, adresu nezná, nedávno změnil práci, neboť jí nepřišlo výživné, je v občasném telefonickém kontaktu s jeho matkou. Před výslechem na policii, jí obžalovaný psal, že toho lituje, to jí rozhodilo. Pak se jí ptal, kde bydlí, že si prošel město, napsal i příteli ohledně dcery, že mu ji nenechá. Jinak ho neviděla. Pokud jde o příjmy, pak poškozená pobírala nemocenskou, obdržela peněžitou pomoc od ministerstva, přišel jí od obžalovaného dluh na výživném na dceru, žádné sociální dávky nepobírá, evidovaná na úřadu práce není, po skončení nemocenské si hledala práci, ale když jí přišel nový termín soudního jednání, tak se její stav zase zhoršil.

15. K osobě poškozené Lucie R. byl zpracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, a to znalcem z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, specializace klinická a forenzní psychologie, psychologie katastrof a terorizmu a forenzní klinická psychologie dětí a dospělých PhDr. Štěpánem Vymětalem, Ph.D., a znalkyní z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, MUDr. Monikou Cendelínovou.

16. **Znalkyně MUDr. Monika Cendelínová** odkázala na závěry zpracovaného znaleckého posudku, kdy znalci poškozenou osobně vyšetřili a diagnostikovali. Znalkyně na základě znaleckého psychiatrického vyšetření uzavřela, že v době vyšetření (*tj. dne 21.5.2018 – pozn. soudu*) poškozená trpěla posttraumatickou stresovou poruchou (diagnóza dle platné Mezinárodní klasifikaci nemocí F.43.1), která vznikla v přímé souvislosti s jednáním obžalovaného dne 24. 2. 2018. Poškozená v době vyšetření splňovala kritéria pro posttraumatickou stresovou poruchu, která se u poškozené konkrétně projevovala poruchami spánku, spočívajícími ve zkrácené době spánku a děsivými sny, vyhubým chováním, kdy vyhubé chování znamená, že člověk, který utrpěl nějaké trauma související s nějakou konkrétní událostí, má z podobných událostí, které mohou připomínat tu událost, strach, a má tendenci se takovým událostem vyhýbat, má tendenci se vyhýbat lidem, má strach z pachatele. Dále se u poškozené projevila nadměrná úleková reaktivita, což prakticky znamená, že poškozená se vyleká i v situaci, která pro ni dříve byla běžná. Dále poškozená trpěla i přes den tzv. „flashbacky“, což jsou živé vtíravé návraty vzpomínek na události připomínající incident, projevuje se přetrvávající strach z bývalého partnera, zvýšená potřeba ochrany, ztráta prožívání pozitivních emocí, jako doprovodný příznak zvýšená úzkostnost a depresivita, snížená je i kvalita života poškozené v oblasti vztahů, trávení volného času a výkonu zaměstnání. Uvedené potíže omezují život poškozené s nutností navštěvovat psychologa a brát léky. Při znaleckém vyšetření byla poškozená jednoznačně úzkostná, depresivní, zadržávala se v řeči, příznaky poruchy přetrvávaly, dosud nedošlo k ustálení stavu poškozené a prognóza dalšího vývoje onemocnění u poškozené je dle názoru znalkyně značně nejistá. Ze znaleckého posudku se dále podává, že z obvyklých posttraumatických stresových reakcí naopak u poškozené nebyla zjištěna neschopnost vybavit si některé okamžiky z období expozice stresoru a podrážděnost a návaly vzteku.

17. U poškozené znalci nezjistili sklony k agravaci potíží, její výpověď byla v souladu s tím, co vypovídala na policii, emoční doprovod výpovědi byl naprosto adekvátní a věrohodný, takže ze subjektivních tvrzení a poškozenou popisovaných příznaků bylo možno spolehlivě stanovit

Shodu s prvopisem potvrzuje Filip Maršík.

diagnózu posttraumatické stresové poruchy. Kóktání a zadržávání řeči poškozené, které se projevilo již půl hodiny po incidentu, kdy poškozená šla po incidentu rovnou na policii, lze zařadit do příznaků z neurologického spektra, čili souvisí s tím, že došlo k traumatu, je to příznak úzkostný, což zapadá do celkového obrazu poruchy. K fotografiím ze sociálních sítí poškozené, předložených obhájcem, znalkyně uvedla, že tyto fotografie nemohou změnit závěry psychiatrického a psychologického vyšetření, která bylo znalci realizováno. Poškozená při vyšetření uvedla, že na předpis praktického lékaře pravidelně užívá anxyolitika (rozpuštědla úzkosti) a antidepresiva, tyto léky mohou dočasně potlačit úzkost a je možné, že uživatel jakoby „pookřeje“ a je schopen účastnit se například aktivit s větším množstvím lidí.

18. K dotazu státní zástupkyně nakolik se osobnost poškozené podílela na vzniku posttraumatické stresové poruchy, znalkyně uvedla, že individuální dispozice člověka hrají zásadní roli v tom, zda po určité stresové události dojde či nedojde ke vzniku posttraumatické stresové poruchy, nelze ale hovořit o dispozici pro vznik posttraumatické stresové poruchy. Osobnost poškozené je dle znalkyně citlivější ke vzniku příznaků posttraumatické stresové poruchy, je zranitelnější, to však nic nemění na tom, že posttraumatická stresová porucha vzniká v příčinné souvislosti incidentem, který je způsobit tuto posttraumatickou stresovou poruchu vyvolat, kauzalita zůstává, byť obecně je možné, že po nějakém traumatickém zážitku se u někoho porucha rozvine a u někoho ne. Na otázku, zda mohlo okolí poškozenou vnímat jako citlivější či zranitelnější nelze odpovědět, záleží na tom, kdo z okolí to hodnotí. Ohledně fungování vztahu s obžalovaným poškozená při znaleckém vyšetření uvedla, že obžalovaný holdoval hazardním hrám, jeho výplata chodila na její účet, ale on se k penězům vždy nějak dostal, dále uvedla, že v době, kdy měla dcera asi rok, ji obžalovaný fyzicky napadl, kdy pak asi týden nemohla mluvit.

19. K dotazu obhájce na metody použité při znaleckém vyšetření poškozené znalkyně uvedla, že psychiatr má při vyšetření k dispozici metodu jedinou, a to je strukturovaný rozhovor. Závěry znalkyně tedy pramení čistě z rozhovoru s poškozenou a samozřejmě ze spisového materiálu. Objektivní testy v psychiatrii nejsou, ty používá pouze psycholog. Řízení o úpravě poměrů k nezletilé dceři poškozené a obžalovaného, které probíhalo krátce po incidentu, nemohlo mít dle znalkyně žádný vliv na intenzitu a rozvoj posttraumatické stresové poruchy, protože příznaky posttraumatické stresové poruchy byly obsahově přímo vázány na ten incident, např. vyhýbavé chování, nebo flashbacky, i poruchy spánku nastoupily velmi záhy po tom incidentu. Nedá se říci, zda intenzita a vznik posttraumatické stresové poruchy může být nějak ovlivněna předchozím soužitím poškozené s obžalovaným, kdy spolu sdíleli společnou domácnost, intimně spolu žili a měli spolu dceru. Diagnostikovaná posttraumatická stresová porucha se ve zde posuzovaném případě váže právě k jednomu incidentu, který byl způsobit posttraumatickou stresovou poruchu vyvolat. Posuzovaná se v době vyšetření neléčila u specializovaného lékaře psychiatra, dle názoru znalkyně by rozhodně měla, a to z důvodu, aby nedocházelo k chronifikaci příznaků, a měla by šanci se příznaků zbavit. Nejvhodnějším způsobem zvládnutí příznaků poruchy by byl souběh psychoterapie s psychiatrickou léčbou. Poškozená se od počátku léčila farmakologicky, kdy jí praktická lékařka předepsala prakticky ihned xxx xxx, dle názoru znalkyně v tu chvíli praktická lékařka zvolila nejlepší možný postup začít léčit příznaky hned, neboť v rámci Prahy je běžná doba objednání k psychiatrovi k prvnímu vyšetření nejméně dva až tři měsíce, a to i v těchto závažných případech. Nicméně prognóza ústupu příznaků posttraumatické stresové poruchy by byla příznivější, pokud by poškozená postupovala současně i psychoterapii a možná i pokud by farmakologická léčba byla ještě více cílená.

20. **Znalec PhDr. Štěpán Vymětal, Ph.D.** uvedl, že znaleckým zkoumáním poškozené dospěl k závěru, že její intelektové předpoklady jsou v pásmu průměru, její osobnost je celkově v normě, je však citlivější, zvýšeně zranitelná, uzavřenější, submisivnější, klidná, méně sebejistá. Znalec

nezjistil žádné disociální známky, žádné histriónské tendence, tzn. nezjistil u poškozené sklon zkreslovat informace na základě emocí, nebo sebestřednost. Z normy vybočovala poškozená v oblasti zvýšené nedůvěry, vyšší podezřívavostí, sebenejistotou, sníženým optimismem, vyšší interpersonální závislostí. Vyšší, ale ještě v normě, je impulzivita a vyšší se jevila také depresivita. Motivace poškozené k oznámení skutku byla šokující událost, kterou prožila. Obecná věrohodnost poškozené je zachována, je schopna dobře si zapamatovat, udržet v paměti a vybavit si informace. Před znalcem poškozená vypovídala obsahově v souladu se svou předchozí výpovědí, odpovídala bez latencí, přiléhavě, uváděla detaily skutku, nijak výpověď nerozšiřovala, emoce odpovídaly sdělovanému. Objevilo se u ní posttraumatické reagování v souvislosti s popisovanou událostí a zároveň se u ní projevíly v průběhu vyšetření somatické projevy stresu, tj. zvýšený třes, zadržování apod. Znalci nezjistili žádné známky manipulace nebo nějaké motivace poškozené mluvit nepravdu. Sklony k agravaci, ke zveličování událostí, znalci posuzují zejména z výpovědi respondenta, jestli má tendenci nadsazovat, rozšiřovat, více a aktivně očerňovat druhou osobu, nebo zvyšovat své příznaky, nafukovat je. I když poučená osoba zná symptomy poruch a zveličuje své potíže, zpravidla neovládne neverbalitu, řeč těla, kde znalci hledají rozpory. Ve zde posuzovaném případě žádný rozpor znalci shledán nebyl. Neverbální projevy nějak ovlivnit nebo se je naučit je velmi složité, reakci na periferii těla i profesionál zpravidla nedokáže zahrát, tělo prozradí mnohé informace a nedají se vůlí zcela ovládat. Poškozenou znalci vyšetřili osobně. Dále znalec odkázal na závěry znalkyně MUDr. Cendelinové, tedy že se u poškozené projevuje posttraumatická stresová porucha. Potíže poškozené spolupracovat na své léčbě s odborníky mohou souviset s vyhýbavým chováním, pro které je běžné, že se jedinec snaží vyhýbat se všem situacím, které mu připomínají traumatickou událost. Znalec si již nevybavil, zda poškozené doporučil psychologickou a psychiatrickou péči, ale v těchto typových případech, kde je velké množství posttraumatických stresových známek, tak obvykle činí, zde by to rozhodně doporučoval. Pokud v posudku neuvedl, jak na toto doporučení poškozená reagovala, pak v její reakci nebylo nic významného. Obecná věrohodnost poškozené nebo schopnost věci vnímat, zapamatovat si a reprodukovat je plně zachována. Pokud znalec uvedl, že se u poškozené objevila tendence generalizovat obavy ve vztahu k bezpečí dcery, pak nešlo o obavy sexuálního charakteru, zjevně se jednalo o obavy z probíhajícího opatrovnického řízení a ve směru nespolehlivosti obžalovaného nebo možná k násilí, poškozená si nestěžovala na žádné závadové jednání obžalovaného ve vztahu k dceři. Toto souvisí s posttraumatickou stresovou poruchou, poškozená tyto obavy mohla mít už i předtím, ale asi nebyly takto vysoké, poškozená obžalovaného považovala za osobu blízkou a obavy z jeho osoby přenáší dál. U poškozené nebylo zjištěno, že by nadužívala alkohol, obecně alkohol je anxyolitikum, odstraňuje úzkost, tedy lidé k němu často sáhnou jako k samomedikaci. Znalec u poškozené jako reakci pozoroval spíše snahu uzavřít se do sebe, menší ochotu svěřovat se okolí.

21. Na vznik posttraumatické stresové poruchy poškozené nemá žádný vliv to, zda poškozená následně zahájila nebo nezahájila psychiatrickou léčbu. Porucha léčbu předchází, zda se porucha léčí a jak efektivně záleží na řadě faktorů, například na zranitelnosti, dalších stresových faktorech v okolí poškozené, i na osobní zkušenosti poškozené s konkrétními odborníky, kdy může trvat delší dobu navázat terapeutický vztah. Z pohledu poškozené se v daném případě nejednalo o nepovedený ošklivý sex, poškozená to subjektivně vnímala jako znásilnění, překonání odporu, násilné chování. Při znaleckém zkoumání znalec vycházel z analýzy spisu a vlastního psychologického vyšetření, které zahrnuje metody testové, dále zahrnuje explorativní rozhovor, pozorování. Testové metody jsou dvojího druhu, jednak projektivní testy, jednak výkonové testy. Výkonové testy je inteligenční test, projektivní test je např. rohrschachův test, testů znalec použil větší množství. Všechny použité testy nejsou plně standardizované na českou populaci, ale jsou to všechny metody, které jsou dostupné, a jejich validita je nejvyšší z ostatních dostupných testů. Např. kresba není standardizovaný test, projektivní techniky není možno plně standardizovat, proto ale znalec používá větší množství testů, aby se prokázaly a zopakovaly jednotlivé

symptomy. Stanovit diagnózu posttraumatické stresové poruchy může psychiatr, znalec jako psycholog stanovuje symptomy. Závěr znalce je výsledkem komplexního vyhodnocení všech dostupných informací a výsledku všech použitých testových metod, včetně pozorování, například když se poškozená třese nebo se začne zadržovat u některých významných otázek, je to pro znalce důležité. Při hodnocení stresových situací na stupnici 1-10 označila poškozená č. 10 jednání, kterého se vůči ní měl dopustit obžalovaný. Stupněm 10,5 označila, pokud by byl výsledek před soudem bez obviněného. Pokud by obžalovaného potkala, tak stupeň 11, pokud by byl výsledek v přítomnosti obviněného, tak stupeň 50. Míru stresu když otec křičel, uvedla 9, když trestal, uvedla 9. K dotazu proč poškozená hodnotila intenzitu stresu znásilnění v podstatě stejným způsobem jako přístup vlastního otce k sobě, nebo hádky rodičů, respektive se to lišilo jen o jeden bod, znalec uvádí, že mezi jednotlivými body stupnice není žádné plynulé kontinuum, záleží na tom, jakou intenzitu tomu přiřadí zkoumaná osoba, rozdíl mezi devítkou a desítkou může být velmi výrazný. Vysoké hodnocení očekávaného stresu, například spojené s výpovědí u soudu, souvisí se stavem aktuálního prožitku. Pokud stejným způsobem hodnotí poškozená situaci v hluboké minulosti, je to zcela normální, mnohdy lidé po celý život hodnotí vysokým stresem například úmrtí v rodině a zůstává to v jejich osobnosti. V tomto případě vnímání trestání otcem v dětství zřejmě normální není, většinou se časem intenzita takových prožitků snižuje, ale u poškozené toto přetrvalo, nelze však z tohoto dovodit, že pravděpodobně už v dětství trpěla poruchou, neboť nevykazovala žádné jiné příznaky. Příčiny zvýšeného trestání poškozené otcem znalec nezjišťoval, nebylo to součástí zadání znaleckého posudku, toto trestání však nebylo jádrem posttraumatické reaktivity poškozené, odehrálo se to v minulosti. Tyto negativní zkušenosti z osobní historie pravděpodobně způsobují větší zranitelnost poškozené, a proto i s menším podnětem mohlo dojít snáze k rozvoji poruchy. V obou případech byla poškozená vystavena násilnému jednání osoby blízké. Příčinou vzniku posttraumatické stresové poruchy u poškozené je však dle znalce zde projednávaná událost, kterou poškozená subjektivně vnímala jako znásilnění, odpovídají tomu příznaky poškozené, kdy jedním z příznaků poškozené jsou i potíže v intimní oblasti, nic ale nenasvědčuje tomu, že poškozená byla otcem zneužívána. Posttraumatická stresová porucha u poškozené mohla vzniknout i v případě, že by v dětství trestána nebyla a žila pouze v harmonickém prostředí.

22. K dotazu, zda se nějak liší vnímání obětí znásilnění za situace, kdy pachatele důvěrně znají, žijí s ním, mají s ním potomky, nebo když jde o někoho cizího v cizím prostředí, znalec uvedl, že někdy mívá závažnější dopad právě, když se jedná o osobu blízkou, protože je to ta osoba blízká. Když je to cizí pachatel, náhodný pachatel, tak se na něj může poškozená více hněvat, ví, že s ním nebude mít další kontakt. Ale ve zde posuzovaném případě jde o osobu blízkou, a mnohdy je to bohužel tak, že právě osoby blízké způsobují větší zranění v takových situacích, než osoby cizí.

23. K otázce, zda jedinci trpící posttraumatickou stresovou poruchou mají tendenci se prezentovat na sociálních sítích, znalec uvedl, že to, co je na sociálních sítích, není realita, ale sebe prezentace. Pokud se poškozená prezentuje na sociálních sítích, že je v pohodě, tak to může být i informace z psychologického hlediska, že ona chce být v pohodě, chce to tak dávat najevo, aby se jí okolí neptalo, jak se cítí nebo necítí, může se tímto snažit deklarovat nějakou jednu z mnoha tváří, kterou ten člověk má, ale ze samotné sebe prezentace nelze dělat žádnou diagnózu. Na Facebooku většinou prezentujeme, že jsme šťastní, málokdo prezentuje, že brečí a sedí někde v koutě v depresi. K dotazu, zda člověk, který trpí takovou poruchou, má vůbec sílu na to se někde takhle projevat, sílu chodit mezi lidmi, znalec zopakoval, že v době vyšetření poškozená jednoznačně prokazovala výše popsané znaky stresové poruchy, jak se prezentuje na sociálních sítích nebo zda poškozená navštívila nějaký koncert, bez znalosti kontextu o stavu poškozené nic nevypráví. Může to být jenom i otázka té vůle, že chce být viděna, že je v pořádku, chce být v pořádku. K dotazu obhájce dále znalec uvedl, že se nedá říct, že toto byla pověstná poslední

kapka, spíše se u poškozené jednalo o hraniční zážitek. Tento zážitek má charakter zdraví a život ohrožujícího.

24. V hlavním líčení byly rovněž provedeny listinné důkazy (v podrobnostech viz seznam provedených listinných důkazů v protokolech z hlavních líčení), **kdy k relevantním z těchto důkazů lze ve stručnosti uvést následující:**

25. Jako listinný důkaz byl proveden **protokol o ohledání místa činu**, včetně fotodokumentace (č.l. 72-98), jehož předmětem byl byt s označením čísla xxx v domě č.p. xxx, kdy nalevo od vstupních dveří se nachází vchod na WC, do koupelny a dále do obývacího pokoje spojeného s kuchyňským koutem, přímo naproti vstupním dveřím se pak nachází dveře do ložnice. Postel v ložnici je potažená oranžovým prostěradlem potřísněným v horní třetině hnědou skvrnou, zajištěnou jako biologická stopa č. 1 a samotné prostěradlo bylo zajištěno jako biologická stopa č. 2. Dále bylo ohledáním místa činu zjištěno, že pod postelí se nacházela lepicí páska. Z výškrabu zpod nehtů poškozené byla zajištěna biologická stopa č. 3.

26. Z **protokolu o vydání věci** ze dne 24.2.2018 (č.l. 102-103) vyplývá, že poškozená k výzvě policejního orgánu vydala dámské krajkové kalhotky šedé barvy, jako věc důležitou pro trestní řízení, které byly zajištěny jako stopa č. 5.

27. Z **odborného vyjádření Kriminalistického ústavu Praha Policie České republiky, z oboru kriminalistika, odvětví biologie a genetika**, včetně fotodokumentace (č.l. 107-111) se podává, že na zviditelněných skvrnách na prostěradle (biologická stopa č. 1) a na ústřížku z prostěradla (biologická stopa č. 2), na vatovém tamponu s bezbarvým stěrem z pochvy poškozené R. a na dámských krajkových kalhotkách (stopa č. 5) byla prokázána přítomnost lidského spermatu, z něhož byla izolována DNA a zjištěna shoda s profilem obžalovaného, profil DNA obžalovaného byl zjištěn také na stěru tamponu ze zevních rodidel poškozené (stopa č. 7). Z výškrabu zpod nehtů poškozené (stopa č. 3) byla izolována DNA a zjištěn smíšený profil poškozené a obžalovaného. Na ústřížku z prostěradla (biologická stopa č. 2) pak byla zjištěna přítomnost lidské krve, která odpovídá profilu DNA poškozené.

28. **Prohlídkou těla obžalovaného** včetně fotodokumentace, provedenou policejním orgánem, byly u obžalovaného nalezeny škrábance na jeho pravé horní končetině v oblasti vnější strany bicepsu, dále ve spodní straně bicepsu u loketní jamky, na levé končetině v oblasti předloktí bylo nalezeno několik škrábaců, škrábanec byl nalezen také na pravém prsu nad bradavkou, jak vyplývá z protokolu (č.l. 117-119).

29. Z **úředního záznamu Policie ČR** ze dne 26.2.2018, včetně fotodokumentace (č.l. 115-116), vyplývá, že poškozená dva dny po činu měla na těle v oblasti levého ramene modřinu. Dle zprávy o gynekologickém ošetření poškozené (č.l. 165-166) byl u poškozené zjištěn drobný hematoma na pravémoleni. Bylo provedeno standardní gynekologické vyšetření s tím, že zevní genitál je bez známek násilného pohlavního styku, gynekologický nález byl normální.

30. **Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR se připojila s nárokem na náhradu škody ve výši 1 307 Kč**, představující náklady na zdravotní vyšetření poškozené a úhrady léčiv poskytnuté poškozené v období od 24.2.2018 do 27.8.2018 v souvislosti se zde projednávaným jednáním obžalovaného (č.l. 264-266).

31. **Poškozená Lucie R. nejprve uplatnila nárok na náhradu škody a nemajetkové újmy celkem ve výši 581 911 Kč, který následně snížila o částku 50 000 Kč, vyplacenou poškozené**

Shodu s prvopisem potvrzuje Filip Maršík.

Ministerstvem spravedlnosti ČR jako pomoc oběti trestného činu, tj. v tomto řízení poškozená následně nárokovala na náhradu škody a na náhradu nemajetkové újmy ve výši částky celkem ve výši **531 911 Kč**. K uplatněnému nároku připojila potvrzení o výši průměrného výdělku, rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, potvrzení o úhradě předepsaných léků, jízdenky a doklady o úhradě konzultace u psycholožky (č.l. 171-186).

32. S nárokem na náhradu škody se dále připojilo Ministerstvo spravedlnosti ČR s částkou 50 000 Kč, představující část nároku na náhradu škody poškozené Lucie R., když tato částka byla poškozené jako oběti trestného činu přiznána a vyplacena jako peněžité pomoc ve smyslu § 24 odst. 1 písm. b) zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů a v tomto rozsahu tedy nárok na náhradu škody přešel ve smyslu § 33 uvedeného zákona na stát (č.l. 268).

33. Z žádosti o vyšetření obžalovaného ze dne 25.2.2018 a ze zprávy Psychiatrické nemocnice Bohnice ze dne 25.2.2018 (č.l. 21-22) bylo zjištěno, že žádost o vyšetření obžalovaného byla podána z důvodu obžalovaným udávaných přetrvávajících tendencí k sebevraždě, kdy se ve středu pokusil o sebevraždu oběšením na klice, ke zhodnocení schopnosti pobytu v cele předběžného zadržení, kdy ze závěrů vyšetření má soud za prokázané, že obžalovaný v době svého zadržení po spáchání zde posuzovaného činu nebyl suicidální, depresivním nebo psychotický. Obžalovaný byl vyšetřen v Psychiatrické nemocnici Bohnice, kdy u něj nebylo shledáno duševní onemocnění, z jeho anamnézy pak lékař zjistil, že se obžalovaný v minulosti 2 x pokoušel o sebevraždu, z toho jednou po rozvodu rodičů před deseti lety, podruhé po zde posuzovaném incidentu).

34. Z fotodokumentace založené obžalovaným (č.l. 289 – 303) vyplývá, že se jedná o fotografie z facebookového profilu poškozené a z aplikace whatsapp, na kterých jsou zachyceny profilové obrázky poškozené na těchto sociálních sítích, a dále je zde zachycena poškozená s dcerou například na 53. Filmovém festivalu v Karlových Varech, který se koná v období od 29.6.2018 do 7.7.2018 a na jiných veřejných místech a společenských akcích také s dalšími osobami.

35. Z lékařské zprávy Moje ambulance, a.s., s podpisem lékařky MUDr. Lucii Shokalo ze dne 21.2.2019 bylo zjištěno, že poškozená zde byla vyšetřena dne 28.2.2018, z počátku se u ní projevila šoková reakce, která postupně přešla do úzkostně depresivního syndromu, ačkoliv docházela na psychoterapii. Poškozené byla opakovaně doporučována psychiatrická léčba, na kterou nedocházela nebo docházela nepravdělně. Její stav dosud není stabilizovaný. Ze zprávy klinické psycholožky a psychoterapeutky Mgr. Barbory Wenigové ze dne 15.2.2019 vyplývá, že poškozená byla poslána praktickou lékařkou ke zvážení nástupu do psychoterapie, kdy absolvovala dvě sezení a je zvažována systematická psychoterapie, tématem je zvládnutí posttraumatického stresového stavu. Současně psycholožka doporučila léčbu u psychiatra pro snížení pacientkou referovaných anxiózních stavů.

36. Dále pak se soud seznámil s trestní minulostí obžalovaného Jana N., a to jak v obecné rovině opisem RT (č.l. 218-219, č.l. 275), tak i konkrétně dřívějšími odsuzujícími rozhodnutími (příp. rozhodnutími na ně navazujícími). V rejstříku trestů jsou k osobě obžalovaného evidována tři dřívější odsouzení, přičemž k prvému evidovanému odsouzení za trestný čin loupeže dle § 234 odst. 1 tr. zákona lze stále přihlížet, stran následujících dvou odsouzení se na obžalovaného ze zákonných důvodů hledí, jako by odsouzen nebyl. Ze zprávy o pověsti obžalovaného ze dne 26.2.2018 (č.l. 204) nebyly nad rámec výše uvedeného zjištěny žádné (případné další) závadové záznamy. V opisu evidence přestupků ze dne 26.2.2018 (č.l. 206) nejsou evidovány žádné přestupky. V podrobnostech ke shora uvedenému pak viz část týkající se odůvodnění trestu.

Shodu s prvopisem potvrzuje Filip Maršík.

Po provedeném dokazování v hlavním líčení pak nemá soud pochybností z hlediska skutkového stavu tak, jak ten vymezen ve skutkové větě rozsudku, a takto má vinu obžalovaného Jana N. za bezpečně prokázanou.

37. Podle § 185 odst. 1 alinea 1 trestního zákoníku platí, že: „*Kdo jiného násilím nebo pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.*“ Podle § 185 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku pak platí, že: „*Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 souloží nebo jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží.*“ Podle § 185 odst. 3 písm. c) trestního zákoníku pak platí, že: „*Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.*“

38. V souladu s obžalobou byl prokázán vztah obžalovaného Jana N. a poškozené Lucie R., který byl velmi blízký, když se jednalo o bývalé partnery, kteří spolu žili po dobu několika let v nájemním bytě a vychovávali společnou dceru. Obžalovaný a poškozená spolu žili v tomto společném bytě i po ukončení partnerského vztahu. Je s ohledem na výpověď obžalovaného nesporná doba i místo spáchání činu, včetně i způsobu spáchání. O průběhu skutkového děje během hlavního líčení a po provedeném dokazování nevyvstaly žádné pochybnosti, obžalovaný potvrdil, že k činu došlo tak, jak tvrzeno obžalobou a v plném rozsahu se doznal k tomu, že poté, co zamkl vstupní dveře do bytu klíči poškozené, které odložil na kuchyňskou linku, a poškozená vyšla ze sprchy, poškozenou povalil (tj. násilně) na postel, využil své fyzické převahy nad poškozenou, kdy poškozená je drobné postavy, a pod pohrůžkou, že ji sváže, tedy pod pohrůžkou, že proti ní použije násilí, poškozenou donutil k pohlavnímu styku, který na poškozené vykonal souložím, přestože si byl vědom jasně a vážně verbálně i fyzicky vyjádřeného odporu poškozené. Po souložím obžalovaný z ložnice odešel, poškozená si oblékla kalhotky a kozačky a chtěla z bytu odejít, zjistila však, že vstupní dveře do bytu jsou zamčeny a vrátila se do ložnice. Zde k ní obžalovaný přistoupil, začal ji hladit, sundal jí kalhoty a kozačky a přes odpor poškozené na ní opětovně vykonal souložím až do své ejakulace (která z hlediska objektivních znaků dané skutkové podstaty není podstatná). Ze znaleckého posudku stran duševního stavu obžalovaného má soud za prokázané, že obžalovaný v době činu netrpěl a ani v současné době netrpí duševní poruchou nebo sexuální deviací, jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti byly plně zachovalé, před činem nepožil alkohol ani jiné návykové látky. Úplné doznání obžalovaného stran násilného si vynucení pohlavního styku pak zcela koresponduje s výpovědí poškozené (viz výše), byť ta s ohledem na svůj psychický stav v hlavním líčení nevyprávěla až v takových podrobnostech, jako tomu bylo v přípravném řízení (současně však v rámci této ne až tak podrobné výpovědi stran průběhu znásilnění samotného nebyly zjištěny žádné relevantní – podstatné rozpory s její dřívější podrobnější výpovědí a soud tak neshledal důvod k přečtení její výpovědi z přípravného řízení postupem dle § 211 odst. 3 písm. a) tr. řádu), a koresponduje též s dalšími provedenými důkazy, a to s výsledky ohledání místa činu a odborným vyjádřením z oboru kriminalistika, odvětví biologie a genetika. Výpověď poškozené soud považuje za věrohodnou, autentickou, bez vážnějších vnitřních rozporů. Ze závěrů znaleckého posudku zpracovaného znalci PhDr. Štěpánem Vymětalem, Ph.D. a MUDr. Monikou Cendelínovou vyplývá, že kognitivní schopnosti i schopnost paměti jsou u poškozené zachovalé, nebyly zjištěny sklony ke konfabulacím ani záměrnému zkreslování. Poškozená se zpočátku jednání obžalovaného bránila jak verbálně, tak fyzicky, o čemž svědčí nález stop DNA obžalovaného za nehty poškozené, škrábance zjištěné prohlídkou těla obžalovaného na pravé horní končetině v oblasti bicepsu, u loketní jamky, oděrky na levé straně předloktí a škrábnutí nad pravou bradavkou. Výsledky ohledání místa činu a odborného vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví biologie a genetika, potvrzují, že mezi obžalovaným a poškozenou došlo k souložím, na prostěradle postele, kde mělo k souložím dojít, byly zajištěny stopy spermatu obžalovaného a stopy spermatu

Shodu s prvopisem potvrzuje Filip Maršík.

obžalovaného pak byly zjištěny také na stěru ze zevních rodidel poškozené a na krajkových kalhotkách, které obžalovaný poškozené opakovaně sundal a které si poškozená po činu znovu oblékla. Takto má soud za bezpečně prokázané, že obžalovaný poškozenou donutil násilím k pohlavnímu styku, který spáchal souloží, jednal vědomě úmyslně a takto naplnil zákonné znaky trestného činu znásilnění ve smyslu ust. § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku.

39. Pokud pak jde o naplnění znaku těžké újmy ve smyslu ust. § 185 odst. 3 písm. c) tr. zákoníku, pak poškozená skutkově vymezila následky, které se u ní projevují v rovině zdravotní, psychické a společenské v souvislosti se zde posuzovaným činem (viz výpověď poškozené). Z výpovědi znalce, resp. ze zpracovaného znaleckého posudku vyplývá, že poškozená v souvislosti s výše popsaným jednáním obžalovaného utrpěla posttraumatickou stresovou poruchu, která se u poškozené rozvinula bezprostředně po činu a která trvala nejméně v době znaleckého vyšetření, tj. téměř tři měsíce po činu (znalecky byla poškozená vyšetřena dne 21.5.2018). Posttraumatická stresová porucha se u poškozené projevovala konkrétně poruchami spánku, vyhýbavým chováním, nadměrnou úlekovou reaktivitou, „flashbacky“, poškozená se projevovala úzkostně, depresivně a zadržávala se v řeči. Znalci nezjistili, že by poškozená již v minulosti trpěla posttraumatickou stresovou poruchou v souvislosti s nepřiměřeným trestáním otcem, které poškozená dodnes vnímá jako velmi stresující, v minulosti se u poškozené žádné příznaky poruchy neprojevovaly. Osobnost poškozené je sice citlivější, nelze však hovořit o dispozicích k rozvoji poruchy, v daném případě za příčinu vzniku posttraumatické stresové poruchy znalci považují jednání obžalovaného zde posuzované, které poškozená subjektivně vnímala jako znásilnění, jednalo se o extrémní, hraniční zážitek, který je sám o sobě způsobilý takovou poruchu vyvolat. Výše uvedené projevy posttraumatické stresové poruchy poškozenou omezovaly v běžném životě, kdy od incidentu po dobu jednoho roku byla v pracovní neschopnosti, byla medikována anxiolytiky a antidepresivy, vyhýbala se kontaktu s lidmi, nebyla schopná vykonávat dosavadní zaměstnání, projevovaly se problémy v intimní oblasti. Znalci sice zcela nevyloučili, že poškozená mohla trpět posttraumatickou stresovou poruchou již v minulosti, kdy tato mohla vzniknout v souvislosti s nepřiměřeným trestáním otcem, před činem obžalovaného se však u poškozené neprojevovaly žádné psychické příznaky této poruchy, k jejich rozvoji došlo až právě v přímém důsledku jednání obžalovaného.

40. Za těžkou újmu na zdraví podle § 122 odst. 2 písm. i) trestního zákoníku je považována nejen delší dobu trvající vážná porucha zdraví fyzického, ale i duševního, popřípadě delší dobu trvající vážné duševní onemocnění (např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 8 Tdo 1431/2017). Poškozené byla znalci diagnostikována posttraumatická stresová porucha, která je vážnou poruchou zdraví a která se u poškozené rozvinula v příčinné souvislosti s protiprávním jednáním obžalovaného. Diagnostikovaná posttraumatická stresová porucha sama o sobě však ještě automaticky neznamená těžkou újmu na zdraví ve smyslu § 122 odst. 2 písm. i) trestního zákoníku (např. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze, sp. zn. 2 To 107/2016). Aby se jednalo o těžkou újmu na zdraví, musí tato porucha trvat delší dobu (tj. obecně alespoň kolem šesti týdnů) a zároveň je nutné, aby se nejméně po tuto dobu projevovala jako vážná porucha zdraví, srovnatelná s jinými vážnými poruchami zdraví, obsaženými v alternativách § 122 odst. 2 trestního zákoníku, tj. aby představovala velmi citelnou újmu v obvyklém způsobu života poškozené. Pro závěr o tom, že posttraumatická stresová porucha je delší dobu trvající poruchou zdraví, a tedy těžkou újmu na zdraví ve smyslu § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku, nestačí pouze zjištění o jejím přetrvávání po relativně dlouhou dobu, ale je nutné, aby představovala velmi citelnou újmu v obvyklém způsobu života poškozeného. Musí být spojena s takovými potížemi, které nejenže trvají delší dobu, ale poškozenému brání v obvyklém způsobu života, do něhož mu vážně zasahují tak, že se nemůže projevovat a chovat podle svých zvyklostí a obstarávat si obvyklým způsobem své životní potřeby a uspořádat své sociální poměry (např. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 19.7.2017, sp. zn. 8 Tdo 751/2017). Samozřejmě pak nutno

rozlišovat citelné omezení v obvyklém způsobu života u fyzického poranění (např. různé zlomeniny apod.) a u újmy psychické, kdy takovéto projevy logicky budou jiné.

41. Ze shora uvedeného pak vyplývá, že z hlediska naplnění znaku těžké újmy na zdraví ve smyslu ust. § 185 odst. 3 písm. c) tr. zákoníku, resp. § 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku není ani tak podstatné, jaká byla poškozené stanovena psychiatrická diagnóza, tj. v posuzované věci posttraumatická stresová porucha, ale relevantní jsou skutečné reálné projevy psychických (či fyzických) obtíží, které se u poškozené rozvinuly v souvislosti s jednáním obžalovaného (byť dispozice k tomu mohly být založeny již dříve), a tyto poškozenou děle než šest týdnů velmi citelným způsobem omezovaly v běžném způsobu života ve smyslu shora uvedeném.

42. Poškozená autenticky popsala výše uvedené psychické obtíže, které se u ní po činu obžalovaného projevily, a které ji výrazně omezovaly v běžném životě, kdy od počátku byla medikována anxyolitiky a antidepresivy, na doporučení znalců a ošetřující lékařky podstupuje psychiatrickou léčbu, trpěla problémy se spánkem, úzkostí, vtíravými vzpomínkami na prožitou událost (tzv. „*flashbacky*“), emoční labilitou, nebyla schopna dále docházet do zaměstnání, kde pracovala s lidmi, měla strach z lidí a problémy v intimní oblasti. Dále poškozená věrohodně vypověděla, že postupem času došlo ke zmírnění obtíží a její stav se začal zlepšovat, chodila na brigádu a začala si hledat zaměstnání, nicméně v souvislosti s blížícím se termínem soudního jednání se tyto psychické potíže znovu začaly intenzivněji projevovat. V této souvislosti je namístě zdůraznit, že aktuální stav poškozené, byť soud jej nijak nezlehčuje, pro závěry o způsobené těžké újmě nemá již významnější relevanci. Z výpovědi poškozené a zejména pak z odborných závěrů znalců má soud za prokázané, že v době znaleckého vyšetření, tj. tři měsíce po činu, u poškozené přetrvávaly psychické obtíže, dosahující takové intenzity, že poškozená nemohla vést plnohodnotný život (viz výše), byla medikována a docházela na psychoterapii. Tyto skutečnosti jsou dostatečné k tomu, aby soud učinil závěr, že obtíže, které se u poškozené rozvinuly v souvislosti se zde posuzovaným jednáním obžalovaného, tak jak jsou rozvedeny ve skutkové větě rozsudku, se u poškozené prokazatelně projevovaly po delší dobu a dosahovaly takové intenzity, že naplnily kvalifikaci těžké újmy na zdraví (např. usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 8 Tdo 851/2017).

43. S ohledem na skutečnosti shora uvedené tak má soud za prokázané též, že jednáním obžalovaného byla poškozené Lucií R. způsobena též těžká újma na zdraví ve smyslu ust. § 185 odst. 3 písm. c) tr. zákoníku. Z hlediska subjektivní stránky ve vztahu ke způsobení těžké újmy na zdraví soud shledává zavinění ve formě nevědomé nedbalosti ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku (§ 17 písm. a) trestního zákoníku). Není zde dán důkaz, který by prokazoval, že takovouto újmu obžalovaný poškozené způsobit vědomě chtěl, není zde však ani žádný důkaz, který by prokazoval, že obžalovaný v době činu (reálně) věděl, jaké následky tím způsobí na psychickém zdraví poškozené, neboť není prokázáno, že by v danou chvíli v tomto směru vůbec uvažoval, avšak s ohledem na dlouholetou partnerskou znalost poškozené, a to i z hlediska její povahy, citlivosti a psychického rozpoložení a i s ohledem na jeho znalost rodinného prostředí, v němž poškozená vyrůstala, má soud za to, že o možné psychické újmě, kterou takto může způsobit (a ona nakonec reálně způsobena byla) jistě vědět měl i mohl a takto si jí mohl představit jako reálně možnou. Stran ovládacích a rozpoznávacích schopností obžalovaného bylo znaleckým posudkem prokázáno, že v době spáchání činu byly u obžalovaného rozpoznávací i ovládací schopnosti plně zachovalé, byl tedy reálně schopen vyhodnotit protiprávnost svého jednání (i ve vztahu k jeho následkům) a toto své jednání ovládnout.

44. Návrh obhajoby na doplnění dokazování zjištěním obsahu facebookového profilu poškozené, kterým by mělo být zjištěno, jakým způsobem poškozená vystupuje a chová se na veřejnosti, že se účastní společenských akcí s lidmi, tedy by mělo být prokázáno, že poškozená žije normálním

životem, soud zamítl, pro jeho nadbytečnost. Psychický stav poškozené od činu obžalovaného nejméně do doby znaleckého vyšetření byl dostatečně prokázán znaleckým posudkem a výpovědí poškozené. I kdyby takto bylo zjištěno, že poškozená byla ve společnosti, či že se na fotografiích usmívá, nijak by z toho nešlo usuzovat na její vnitřní psychický stav a její vnitřní, psychické omezení, které prožívá. Soud je toho názoru, že ze způsobu, jakým se poškozená v té době prezentovala na sociálních sítích, či jak na sociálních sítích vystupuje dnes, není možno činit relevantní závěry stran jejího psychického stavu a vnitřního psychického omezení. V tomto ohledu se k prezentaci poškozené na sociálních sítích z odborného hlediska vyjádřili i vyslechnutí znalci PhDr. Štěpán Vymětal, Ph.D. a MUDr. Monika Cendelinová, kteří shodně uvedli, že sebezprezentace na sociálních sítích není odrazem reality a nic nevypovídá o reálném psychickém stavu poškozené.

Při úvahách o druhu a výměře trestu soud přihlížel ke všem skutečnostem relevantním ve smyslu § 39 tr. zákoníku.

45. K osobě obžalovaného Jana N. bylo z hlediska jeho trestní minulosti zjištěno, že se jedná o osobu v minulosti trestanou, kdy v Rejstříku trestů jsou evidována tři dřívější odsouzení, přičemž k prvému takto evidovanému odsouzení za trestný čin loupeže dle § 234 odst. 1 tr. zákona lze stále (z hlediska recidivy) přihlížet, stran následujících dvou odsouzení se však na obžalovaného ze zákonných důvodů hledí, jako by odsouzen nebyl. Ze zprávy o pověsti obžalovaného ze dne 26.2.2018 (č.l. 204) nebyly nad rámec výše uvedeného zjištěny žádné (případné další) závadové záznamy. V opisu evidence přestupků ze dne 26.2.2018 (č.l. 206) nejsou evidovány žádné přestupky obžalovaného.

46. Rozsudkem Okresního soudu Plzeň – město ze dne 29.3.2010, sp. zn. 1 T 195/2009 (č.l. 208-209), byl obžalovaný odsouzen za **trestný čin loupeže dle § 234 odst. 1 trestního zákona**, k trestu odnětí svobody v trvání dvou let, jehož výkon byl odložen na zkušební dobu dvou let a šesti měsíců, a k trestu propadnutí věci (zapalovače).

47. Usnesením Okresního soudu Plzeň-město ze dne 29.4.2013, sp. zn. 1 T 195/2009 (č.l. 210), bylo rozhodnuto (resp. spíše deklarováno), že obžalovaný je účasten amnestie prezidenta republiky ze dne 1.1.2013 a podmíněně odložený trest odnětí svobody se mu promíjí. Vzhledem však k tomu, že v dané věci byl obžalovanému uložen též trest propadnutí věci, tak z hlediska případné fikce neodsouzení zákon vyžaduje rozhodnutí o zahlazení (§ 105 odst. 1 písm. ce) tr. zákoníku). **Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o zahlazení tohoto odsouzení není evidováno, lze tak stále, i přes amnestii prezidenta republiky prominutý podmíněný trest odnětí svobody, k tomuto odsouzení z hlediska trestní minulosti obžalovaného stále přihlížet.**

48. Trestním příkazem Okresního soudu Plzeň – město ze dne 8.10.2010, sp. zn. 1 T 133/2010 (č.l. 211), byl obžalovaný odsouzen za přečin krádeže dle § 205 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 200 hodin. Usnesením Okresního soudu Plzeň – město ze dne 15.1.2013, sp. zn. 1 T 133/2010 (č.l. 212), bylo rozhodnuto (deklarováno), že obžalovaný je účasten amnestie prezidenta republiky ze dne 1.1.2013, uložený trest obecně prospěšných prací se mu promíjí a na obžalovaného se hledí, jako by odsouzen nebyl.

49. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 18.9.2012, sp. zn. 2 T 21/2012 (č.l. 213), byl obžalovaný odsouzen za přečin ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 trestního zákoníku a přečin výtržnictví dle § 358 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání osmi měsíců, kdy i na toto odsouzení dopadá amnestie prezidenta republiky ze dne 1.1.2013 a stran tohoto odsouzení se na obžalovaného hledí, jako by odsouzen nebyl.

Shodu s prvopisem potvrzuje Filip Maršík.

50. Obžalovaný je ohrožen trestem odnětí svobody ve výměře od pěti do dvanácti let dle § 185 odst. 3 trestního zákoníku.

51. Jako **okolnost přitěžující** nutno brát v potaz dřívější odsouzení obžalovaného pro trestný čin loupeže, současně však ve vztahu k tomuto odsouzení je akcentováno jednak, že se jedná o trestnou činnost druhově a typově odlišnou, jednak již delší doba od spáchání tohoto trestného činu. Nicméně z hlediska obecné recidivy je toto dřívější odsouzení nutno zohlednit. Současně je bráno v potaz jako okolnost přitěžující, že posuzovaný čin byl spáchán dvěma útoky, nadto v krátké časové návaznosti, současně pak na osobě reálně blízké (dřívější družka a matka dítěte).

52. Tyto přitěžující okolnosti by samy o sobě neumožňovaly ukládání trestu odnětí svobody na samé spodní hranici zákonné trestní sazby, ale naopak by odůvodňovaly ukládání trestu již mírně (myšleno v rámci stanovené trestní sazby) nad spodní hranici, konkrétně pak ve výměře šesti (6) let.

53. Pokud pak jde o **okolnosti polehčující**, tak v obecné rovině je bráno v potaz, že pro trestný čin znásilnění obžalovaný v minulosti trestán nebyl a ani žádné jiné protiprávní jednání sexuálního charakteru (byť by se nejednalo o trestný čin) nebylo v minulosti k jeho osobě zjištěno. Nicméně toto by mělo být normálním stavem a ve vztahu k polehčujícím okolnostem tuto skutečnost nelze nijak výrazně akcentovat.

54. Dále pak je bráno v potaz, že od spáchání činu uběhla doba cca dvou let, za kteréžto období nebyly k osobě obžalovaného zjištěny žádné (relevantní) negativní skutečnosti. Obžalovaný pak se k činu, pokud jde o znásilnění samotné, zcela doznává, a to opakovaně. Současně obžalovaný spáchání činu lituje, kteroužto projevenou lítost má soud za reálnou, nikoli předstíranou resp. pouze formálně tvrzenou. Za relevantní též nutno brát skutečnost, že zavinění ve vztahu k těžšímu následku bylo ze strany obžalovaného (shledáno) ve formě nedbalostní. Konečně pak ve prospěch obžalovaného nutno brát v potaz délku řízení před soudem, kterou obžalovaný nezavinil.

55. Pokud tedy soud vezme v potaz shora uvedené okolnosti polehčující, těch je jednak vícero, jednak jsou takové relevance (vyjma té skutečnosti, že dříve se znásilnění nedopustil), že značí korekci na základě (pouze) přitěžujících okolností stanovené výměry (6 let – viz výše) o více jak jeden rok, tedy ukládání trestu pod spodní hranici zákonné trestní sazby. Soud má za to, že i přes zohlednění shora uvedených přitěžujících okolností lze, vzhledem k množství a relevanci ve věci daných polehčujících okolností, ukládat trest pod spodní hranici zákonné trestní sazby (ve smyslu ust. § 58 odst. 1 tr. zákoníku) a za této situace byl obžalovanému uložen trest odnětí svobody v trvání čtyř (4) let, kteroužto výměru shledává soud odpovídající závažnosti jednání obžalovaného, významu trestním zákoníkem chráněného zájmu, který byl protiprávním jednáním obžalovaného porušen a ve věci daným přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, kdy současně má soud za to, že i trestem takto uloženým pod spodní hranici zákonné trestní sazby lze nápravy obžalovaného dosáhnout.

56. Pro výkon trestu odnětí svobody pak byl obžalovaný podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou, neboť vzhledem k výši trestu a trestní minulosti obžalovaného nejsou dány podmínky pro jeho zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou.

57. K hlavnímu líčení se řádně připojili s nároky na náhradu škody, příp. nemajetkové újmy následující poškození:

Shodu s prvopisem potvrzuje Filip Maršík.

58. **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky** se připojila s částkou 1 307 Kč, která představuje výši nákladů, které pojišťovna hradila za ošetření poškozené v souvislosti se zde posuzovaným jednáním obžalovaného. Vzhledem k tomu, že tato výše škody byla v řízení prokázána, byl takto uplatněný nárok poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky shledán oprávněným a obžalovanému byla ve smyslu § 228 odst. 1 tr. řádu uložena povinnost tuto částku jako náhradu škody poškozené pojišťovně zaplatit.

59. S nárokem na náhradu škody se dále připojila **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti ČR** s částkou 50 000 Kč, představující část nároku na náhradu škody (nemajetkové újmy) poškozené Lucie R., když tato částka byla poškozené jako oběti trestného činu přiznána a vyplacena jako peněžitá pomoc ve smyslu § 24 odst. 1 písm. b) zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů a v tomto rozsahu tedy nárok na náhradu škody (nemajetkové újmy) přešel ve smyslu § 33 uvedeného zákona na stát.

60. **Poškozená Lucie R.** se pak připojila nejprve s nároky na náhradu škody a nemajetkové újmy v celkové výši 581 911 Kč, sestávající z majetkové škody ve výši 22 903 Kč, bolestného ve výši 59 008 Kč a přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou poškozené v důsledku trestné činnosti obžalovaného ve výši 500 000 Kč. Posléze, po zahájení hlavního líčení, byla takto nárokováná částka snížena o 50.000 Kč s tím, že Ministerstvem spravedlnosti ČR byla poškozené přiznána a vyplacena peněžitá pomoc ve výši 50 000 Kč a tedy požaduje pouze 531 911 Kč.

61. **Majetková škoda** ve výši 22 903 Kč sestává z náhrady **ušlého výdělku** ve výši 15 024 Kč, představujícího rozdíl v příjmech poškozené za období března až květen 2018, když poškozená důsledkem jednání obžalovaného byla nucena opustit zaměstnání, kde dosahovala průměrných výdělků 13 553 Kč měsíčně, v pracovní neschopnosti poškozená byla od 28.2.2018 po dobu cca jednoho roku, a za období března až květen jí na nemocenské byla vyplacena částka 25 635 Kč; dále z **náhrady nákladů vynaložených na předepsanou medikaci** ve výši 529 Kč, k čemuž poškozená doložila stvrzenky z lékáren; a **dále z náhrady nákladů na dopravu z místa bydliště poškozené (Březová, Sokolov) do Prahy a zpět v souvislosti s návštěvou obvodní lékařky (10 návštěv), konzultace s psychologkou (2 návštěvy), výsledky v souvislosti s touto věcí (2 návštěvy) a psychologické a psychiatrické vyšetření (1 návštěva)**, ve výši celkem 7 350 Kč, kdy cena jednosměrné jízdenky činí 190 Kč a jízdné po Praze činí 110 Kč denně. Vyhledání nového lékaře v místě bydliště je pro poškozenou traumatizující, musela by znovu popisovat prožitou událost, v místě bydliště navíc není psycholog ženského pohlaví.

62. Výši **bolestného (nemajetková újma)** poškozená vyčíslila dle metodiky Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy s tím, že dle znaleckého posudku byla poškozené diagnostikována posttraumatická stresová porucha – diagnóza xxx. V metodickém pokynu Nejvyššího soudu ČR o odškodňování nemajetkové újmy tato porucha zdraví (diagnóza) uvedena není a s ohledem na praxi soudních znalců je třeba analogicky postupovat dle položky „traumatický šok, případně jiná nitrolební poranění“ u kteréžto poruchy zdraví je v Metodickém pokynu uvedeno 200 bodů. K újmě na zdraví poškozené došlo v roce 2018, průměrná mzda v roce 2017 byla 29 504 Kč a hodnota jednoho bodu tak činí 295,40 Kč. Vynásobeno počtem bodů 200 pak ohodnotila a nárokuje bolestné ve výši 59 008 Kč.

63. Nárok na **náhradu další nemajetkové újmy** ve výši 500 000 Kč poškozená odůvodnila tím, že jednáním poškozeného utrpěla nemajetkovou újmu spočívající v projevu posttraumatických stresových potíží, jako jsou sebevražedné myšlenky, pocity bezmoci, bezradnosti, často pláče, řečová porucha (zadržávání), poruchy spánku s nočními můrami, flashbacky, tj. vtíravé živé vzpomínky na incident, strach z kontaktu s cizími lidmi, strach ze setkání s obžalovaným,

v důsledku čehož se bála vycházet z bytu, došlo k podstatnému narušení jejich sociálních vazeb, poškozená není dále schopna vykonávat dosavadní zaměstnání, má problémy i v intimní oblasti. Obecně došlo k celkovému zhoršení kvality života poškozené, následky jednání obžalovaného v osobní, pracovní i sociální sféře poškozené jsou pravděpodobně dlouhodobého charakteru.

64. K takto uplatněným nárokům poškozené Lucie R. na náhradu škody a nemajetkové újmy pak soud uvádí následující:

65. Jednání obžalovaného vůči poškozené představuje nepochybně zaviněné porušení zákona (v této otázce lze odkázat na část odůvodnění týkající se posouzení viny obžalovaného), jímž obžalovaný zasáhl do absolutního práva poškozené, konkrétně do její osobnosti, především do její důstojnosti a tělesné i psychické integrity; obžalovaný tedy podle § 2910 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „občanský zákoník“) má povinnost nahradit poškozené, co tímto zásahem způsobil. Podle § 2952 občanského zákoníku se hraší skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk). Podle § 2958 občanského zákoníku při ublížení na zdraví odčiní škůdce újmu poškozeného peněžitou náhradou, vyvažující plně vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti. Podle ustanovení § 2951 odst. 2 občanského zákoníku se nemajetková újma odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.

66. Pokud jde o poškozenou uplatněný **nárok na náhradu majetkové újmy (škody)**, tak poškozená soudu doložila, že v souvislosti s trestným jednáním obžalovaného byla v pracovní neschopnosti nejméně v období března až květen 2018, kdy příjem z dávek nemocenského pojištění za toto období nedosahoval dřívějších průměrných výdělků poškozené a tento rozdíl činil celkem 15 024 Kč. Rovněž soudu poškozená doložila hotové výdaje vynaložené na předepsané léky ve výši celkem 529 Kč. Dále poškozená doložila potvrzení od ošetřující lékařky o celkem deseti proběhlých lékařských kontrolách v lékařském zařízení Moje Ambulance, a.s., v Praze, a potvrzení o dvou návštěvách psycholožky PhDr. Vyhlídalové v Praze (v jiných termínech, než byly lékařské kontroly). Dále pak má soud za prokázané, že poškozená vykonala cestu z místa bydliště do Prahy za účelem znaleckého vyšetření pro účely tohoto trestního řízení. V souvislosti s vykonanými cestami poškozená nárokuje náhradu výdajů vynaložených na dopravu z místa bydliště (Březová, Sokolov) do Prahy a zpět a náklady za jízdné po Praze. Poškozenou požadovaná výše jízdného ze Sokolova do Prahy a zpět ve výši 190 Kč za jednu cestu a jízdného v hromadné dopravě v rámci hlavního města Prahy ve výši 110 Kč odpovídají cenám uvedeným na stránkách dopravce RegioJet a Dopravního podniku hlavního města Prahy, poškozená sice soudu nedoložila konkrétní jízdenky, nic však nenasvědčuje tomu, že by uvedené cesty poškozená nevykonala. Nebýt jednání obžalovaného, tyto náklady ve výši celkem 21 923 Kč by poškozené nevznikly. S ohledem na výše uvedené má soud za to, že v rozsahu shora uvedeném **poškozená doložila vznik majetkové újmy, která je v příčinné souvislosti s protiprávním obžalovaného vůči její osobě, a to ve výši 21 923 Kč.**

67. Pokud jde o **náklady** vynaložené na dopravu z místa bydliště poškozené do Prahy a zpět **v souvislosti se dvěma výsledky u policejního orgánu** ve výši celkem 980 Kč, pak tyto náklady poškozené jsou kryty **svědečným** a nelze je nárokovat jako majetkovou škodu způsobenou trestným činem po obžalovaném.

68. Pokud jde o uplatněný **nárok na náhradu nemajetkové újmy spočívající v utrpené bolesti, tzv. bolestné**, pak v tomto bodě sice nebyl ve věci zpracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví stanovení nemateriální újmy na zdraví, avšak za situace, kdy ve věci zpracovaným znaleckým posudkem byla stanovena diagnóza posttraumatická stresová porucha xxx, kterážto diagnóza není uvedena v pro soud sice nezávazné, avšak obecně akceptované a

judikatorně používané Metodice Nejvyššího soudu k odškodňování nemajetkové újmy, stejně by zpracováním takového posudku nebylo zjištěno nic více, než reálně stanovená (jiným posudkem) diagnóza postraumatické stresové poruchy. Za této situace lze z této diagnózy vycházet a analogické použití traumatického šoku s ohodnocením 200 body tak soud může učinit i za stávající důkazní situace. K újmě na zdraví poškozené došlo v roce 2018, průměrná mzda v roce 2017 byla 29 504 Kč a hodnota jednoho bodu tak činí 295,40 Kč. Vynásobeno počtem bodů 200 pak i **soud dospěl k částce bolestného ve výši 59 008 Kč**. V této výši uplatněný nárok na náhradu nemajetkové újmy – bolestného, tak soud shledává prokázaným.

69. V daném případě byla **poškozené jako oběti trestného činu přiznána a vyplacena jako peněžitá pomoc** ve smyslu § 24 odst. 1 písm. b) zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů, Ministerstvem spravedlnosti České republiky **částka 50 000 Kč a v tomto rozsahu tedy nárok poškozené na náhradu škody a nemajetkové újmy přešel ve smyslu § 33 uvedeného zákona na stát**. Účelem takto poskytnutého peněžitého plnění ze strany státu je primárně pomoc k překonání zhoršené sociální situace, jež bývá často následkem viktimizace. Primárně je tedy takto kompenzována zhoršená finanční situace, tedy majetková újma, tedy škoda. Nicméně ve smyslu ust. § 33 zákona o obětech trestných činů *poskytnutím peněžité pomoci oběti přechází nárok oběti na náhradu škody nebo nemajetkové újmy vůči pachateli na stát, a to v rozsahu poskytnuté peněžité pomoci*. Tedy nikoli pouze škoda, ale též i nemajetková újma je poskytnutím této pomoci kompenzována. Ze založeného rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ČR (č.l. 271) však nelze dovodit, jaká část z poskytnuté částky 50 000 Kč má připadat na náhradu škody a jaká na náhradu nemajetkové újmy. Současně z vyjádření poškozené, resp. zmocněnkyně při hlavním líčení dne 10.1.2019 nelze dovodit, ve vztahu ke kterému z uplatněných nároků (zda ve vztahu k nároku na náhradu škody či zda ve vztahu k nároku na náhradu nemajetkové újmy) ponížíze původně nárokovanou částku 581 911 Kč o 50 000 Kč.

70. Za této situace, kdy Ministerstvem spravedlnosti poskytnutá pomoc ve výši 50 000 Kč zcela pokrývá prokázanou výši majetkové škody 21 923 Kč, tak soud do této výše prokázané majetkové škody započel část poskytnuté peněžité pomoci ve stejné výši (tj. 21 923 Kč) a **na náhradě prokázané majetkové škody tak poškozené Lucii R. nepřiznal nic a ve smyslu ust. § 229 odst. 1 tr. řádu poškozenou Lucii R. s uplatňováním tohoto nároku odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních**.

71. **Ve vztahu k uplatněnému nároku na náhradu nemajetkové újmy má soud za prokázanou výši bolestného 59 008 Kč**. Do této částky soud započel zbývající část poskytnuté peněžité pomoci (té, která nebyla započtena na náhradu majetkové újmy), tj. 28 077 Kč a podle § 228 odst. 1 tr. řádu přiznal poškozené Lucii R. na náhradě nemajetkové újmy částku 30.931 Kč (59 008 – část kompenzovaná poskytnutím pomoci ve výši 28 077 a zbývá neuhrazená a nekompenzovaná část ve výši 30 931 Kč).

72. V rozsahu, v jakém byla peněžitá pomoc v celkové výši 50 000 Kč započtena a rozvržena mezi náhradu škody a náhradu nemajetkové újmy poškozené R. tak poškozené České republice – Ministerstvu spravedlnosti byla na náhradě škody přiznána částka 21 923 Kč a na náhradě nemajetkové újmy pak částka 28 077 Kč (§ 33 zákona o pomoci obětem trestné činnosti), resp. v těchto částkách byla obžalovanému podle § 228 odst. 1 tr. řádu uložena povinnost nárok na náhradu škody a nárok na náhradu nemajetkové újmy poškozené zaplatit.

73. Pokud jde o další nemajetkovou újmu, kterou poškozená Lucie R. nárokuje ve výši 500 000 Kč, tak v tomto bodě nelze mít nárok poškozené za prokázaný, a to do žádné konkrétní výše, byť je zřejmé, že v obecné rovině a v nějaké výši tento nárok proti obžalovanému má. V tomto bodě nejprve nutno uvést, že občanský zákoník upravuje jednak bolest (bolestné), dále ztížení

společenského uplatnění a dále pak psychickou bolest a duševní útrapy. **Bolest** představuje subjektivní prožitek poškozeného, který vyplývá z utrpěné újmy. Jde o stav, který je provázen nepříjemnými pocity, pramenícími z narušení fyzické či duševní integrity jedince. **Pokud jde o ztížení společenského uplatnění**, tak zde se jedná o do budoucna trvale ztracené nebo omezené možnosti seberealizace poškozeného ve sféře rodinného, kulturního, společenského či sportovního života. Jedná se tedy o omezení, které jedinec v důsledku újmy musí strpět, ve sféře jeho dosavadního běžného trávení času. V důsledku těchto životních změn musí některé své činnosti a zájmy redukovat či zcela vypustit a dochází tak k zásahu do jeho běžného života, na který byl zvyklý. Náhrada ztížení společenského uplatnění tak kompenzuje nemožnost vedení dosavadního plnohodnotného života. Dále pak do nemajetkové újmy spadá psychická bolest a jiné duševní útrapy. **Psychická bolest** je duševní reakcí na poruchu zdraví. Může mít podobu smutku, deprese, strachu z dalších následků. Psychická bolest spadá pod označení duševní útrapy, přičemž není vyloučeno, aby, podle okolností, byla kompenzována v rámci náhrady ztížení společenského uplatnění. **Duševní útrapy** pak jsou nejčastěji vymezovány jako vnitřní mučivé pocity, které mohou, ale nemusí mít přímou vazbu na tělesná zranění (strach, negativně vnímaný stres, smutek, znepokojení, pocit ponížení). Duševní útrapy mohou být provázeny určitými fyzickými příznaky jako např. pláčem či kórtáním (zadržáváním) apod. K určení hodnoty resp. náhrady za ztížení společenského uplatnění pak je ve smyslu Metodiky Nejvyššího soudu (např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 6 Tdo 1791/2016) v podstatě nezbytné zpracování znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví stanovení nemateriální újmy na zdraví, neboť na rozdíl od bolestného (i zde by však měl být zpracován uvedený znalecký posudek), které se (v základu) odvíjí od stanovené diagnózy (na níž jsou navázány určité body), je zjištění hodnoty ztížení společenského uplatnění nepoměrně obtížnější. Stanovení konkrétní výše hodnoty ztížení společenského uplatnění je sice nakonec otázkou právní, nikoli znaleckou, nicméně znalecký posudek, zohledňující všechny relevantní skutečnosti nutné pro řádné posouzení nároku, je základem, z něž soud posléze vychází. Určit výši hodnoty ztížení společenského uplatnění pouze na základě výčtu těch kterých obtíží je v podstatě nereálné (např. rozhodnutí Nejvyššího soudu, sp. zn. 8 Tdo 190/2017). Ostatně ani sama poškozená nespécifikovala, jak dospěla zrovna k částce 500 000 Kč, pouze uvedla obtíže, které jsou u ní dány a uzavřela, že s ohledem na uvedené (obtíže) uplatňuje náhradu nemajetkové újmy ve výši 500 000 Kč. Pokud by soud takovéto odůvodnění uvedeného nároku převzal, včetně jeho odůvodnění, bylo by takovéto rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť by z něj nebylo možno nijak dovodit, jak soud a proč dospěl zrovna k této částce.

74. V souvislosti se shora uvedeným pak nutno zdůraznit, že každý z dílčích nároků nemajetkové újmy má své vlastní (a specifické) způsoby ocenění a jednotlivé nároky takto nelze zaměňovat. V posuzované věci přitom část tvrzených obtíží spadá pod tzv. bolestné, kdy soud měl relativně dostatečné podklady pro rozhodnutí o tomto nároku (byť za použití analogie), část tvrzených obtíží však spadá pod ztížení společenského uplatnění (ztráta zaměstnání resp. nemožnost vykonávat dosavadní zaměstnání a nemožnost najít zaměstnání jiné, ztráta dříve oblíbených aktivit), kdy k ohodnocení této újmy není poškozenou předložen znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví stanovení nemateriální újmy na zdraví (přičemž povinnost důkazní je na poškozeném) a část tvrzených obtíží spadá pod psychickou bolest a jiné duševní útrapy (pocity bezmoci, bezradnosti, sebevražedné myšlenky, pláč, řečová porucha, problémy se spánkem, tzv. flashbacky, strach z obžalovaného, neschopnost kontaktu s cizími lidmi). Uvedené obtíže, tak jak jsou prokazovány výpovědí poškozené a zpracováním znaleckým posudkem, jsou sice dostatečné k možnosti posouzení naplnění pojmu těžké újmy, samo jejich prokázání však není dostačující k tomu, aby mohly být dostatečně konkrétně a přesně ohodnoceny ve smyslu hodnoty ztížení společenského uplatnění a psychické bolesti a duševních útrap. K takovémuto ohodnocení nemá soud dostatek důkazů a sám od sebe takovéto důkazy vyhledávat nebude. Stran prokázání nároku na náhradu nemajetkové újmy, a to i co do její výše, je důkazní břemeno na poškozeném, který

má povinnost uvést a doložit veškeré své nároky, a to i co do jejich výše. Rozhodování v adhezním řízení je sice obecně jistě účelné, avšak nesmí být v rozporu s požadavky na rychlost a hospodárnost samotného trestního řízení, kdy toto primárně slouží k posouzení otázky viny a případného trestu u pachatele trestného činu. Nemá-li tedy soud, u kterého byl nárok poškozeného uplatněn, dostatečně takový požadavek doložen a výsledku by mohlo být dosaženo toliko náročnějším dokazováním, je na místě poškozeného s jeho nárokem odkázat na řízení ve věcech občanskoprávních podle § 229 odst. 1 (event. odst. 2) tr. řádu (např. usnesení Nejvyššího soudu, sp. zn. 4 Tdo 41/2016). Soud může rozhodnout podle § 228 odst. 1 tr. řádu o přiznání nároku poškozeného na náhradu nemajetkové újmy v penězích jen za situace, že v důkazním řízení byla důvodnost i výše takového nároku náležitě a dostatečně prokázána. Nedostatečnou důkazní situaci spočívající např. v absenci znaleckého posudku ohledně ztížení společenského uplatnění nelze obejít tím, že ta která náhrada (co do její výše) bude určena toliko obecným odkazem na zásadu slušnosti, aniž by bylo možno dostatečně konkrétně odůvodnit, podle jakých kritérií či jakým postupem dospěl soud k výši této náhrady (např. usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 6 Tdo 1017/2018).

75. V posuzované věci obžalovaný svým jednáním narušil přirozená práva poškozené a poškozené způsobil závažné psychické následky, nicméně bezprostřední nemajetková újma poškozené v souvislosti se samotným znásilněním je kryta přiznaným bolestným. Pokud pak jde o ostatní psychické následky, tak jistě nároky poškozené Lucie R. na náhradu nemajetkové újmy, a to za ztížení společenského uplatnění a za psychickou bolest a jiné duševní útrapy, jsou také nároky oprávněnými, kdy takovéto nemajetkové újmy jí jistě jednáním obžalovaného vznikly a jistě i mají svou hodnotu (resp. hodnotu jejich odčinění), avšak k tomu, aby byly tyto nemajetkové újmy řádně vyčísleny, soud nemá k dispozici dostatek důkazů a stanovit nějakou částku toliko s odůvodněním, že takováto částka by odpovídala zásadě slušnosti, aniž by byl schopen vysvětlit, jak zrovna k takovéto (hypotetické) částce soud dospěl, je nepřijatelné. Tedy tato část uplatněného nároku na náhradu nemajetkové újmy spadá pod výrok dle § 229 odst. 2 tr. řádu odkazující poškozenou na řízení ve věcech občanskoprávních.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi (8) dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího. Rozsudek může odvoláním napadnout a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, c) zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci, d) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce; toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení, má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel, partner a druh. Státní zástupce může tak učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li

obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce.

Odvolání musí být ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho doručení nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně podle § 251 tr. řádu také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku přecházelo (§ 249 odst.1 tr. řádu).

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obviněného (§ 249 odst. 2 tr. řádu).

Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy (§ 249 odst. 3 tr. řádu). Právo odvolání nemohou s úspěchem uplatnit ty osoby, které se ho po vyhlášení rozsudku výslovně vzdaly.

Poškozený, jemuž byl odsuzujícím rozsudkem, jímž soud odsoudil obžalovaného k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, přiznán alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, má právo žádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění odsouzeného z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni (§ 228 odst. 4 tr. řádu).

Praha 21. února 2020

JUDr. Tome Frankič v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Filip Maršík.